

5811 sayılı kanun kapsamında adi ortaklık adına beyan hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	BAZI VARLIKLARIN MİLLİ EKONOMİYE KAZANDIRILMASI HAKKINDA KANUN
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 37-120
Tarih	24.05.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 37-120 24/05/2010

Konu : 5811 sayılı kanun kapsamında adi ortaklık adına beyan.

İlgide kayıtlı başvuru formunda, ... ve Ortaklığı unvanıyla ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, 5811 sayılı Kanun kapsamında ortaklar olarak şahsi beyanlarda bulunduğunuz, ortaklık adına beyanda bulunmadığınız belirtilerek, söz konusu ortaklığınızın geriye dönük olarak 5811 sayılı kanun kapsamından faydalanmasının mümkün olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

5811 sayılı Kanunun 5917 sayılı Kanunla değişik 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak 01.06.2009 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında işletmenin öz kaynakları arasında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazların, 30.09.2009 tarihine kadar Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle vergi dairelerine beyan edilebileceği, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin, bu Kanun hükümlerine göre 213 sayılı Kanun uyarınca kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını banka

ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açacakları ve bu fon hesabının, sermayenin cüz'ü addolunarak beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunacağı, serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterecekleri, bu varlıkların dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayacağı, defter tutma yükümlülüğü bulunmayan gelir vergisi mükelleflerinin, taşınmazlar dışındaki varlıklarına ait tutarları banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatıracakları, bunlar için ayrıca diğer şartların aranmayacağı hükmü yer almakta olup bildirim ve beyan süreleri, 30.09.2009 tarih ve 27362 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2009/15456 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 31.12.2009 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzatılmıştır.

Aynı maddenin beşinci fıkrasında da " Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 01.01.2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Ancak, diğer nedenlerle bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan 01.01.2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından, bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar, bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi koşuluyla **mahsup edilerek tarhiyat yapılır.** İndirimi reddedilen katma değer vergisine ilişkin mahsup edilecek matrah tutarı, indirimi reddedilen vergiye esas teşkil eden bedeldir. Şu kadar ki, indirimi reddedilen vergiye ilişkin bedelin tespit edilmemesi halinde mahsup edilecek matrah tutarı, %18 KDV oranı dikkate alınarak hesaplanır." hükmüne yer verilmiştir.

1 seri no.lu 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğin;

- "3.5.2.1. Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce yapılacak işlemler" başlıklı bölümünde, "Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, Kanun hükümlerine göre yasal defterlerine kaydettikleri varlıklar için pasifte özel bir fon hesabı açacaklardır. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunacak ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave edilecektir."

- "3.5.2.2. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerce yapılacak işlemler" başlıklı bölümünde, "Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin, taşınmazlar dışındaki varlıklarını öncelikle banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırmaları gerekmektedir. Bu şekilde banka veya aracı kurumlara yatırılarak varlığı ispatlanan varlıklar ile taşınmazların, beyan edilen değerleri üzerinden serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı defterine kayıt edilmesi gerekmektedir."

- "3.5.2.3. Defter tutma yükümlülüğü bulunmayanlar tarafından yapılacak işlemler" başlıklı bölümünde ise, "Defter tutma yükümlülüğü bulunmayanların, beyan ettikleri taşınmazlar dışındaki varlıklarını, banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırmaları gerekmektedir. Anılan mükellefler için başka bir şart

aranmayacaktır."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan, adi ortaklıklar Borçlar Kanununun 520-541 inci maddelerinde düzenlenmiştir. Anılan Kanunun 520 nci maddesinde, adi ortaklık, iki veya daha fazla kişinin, bir sözleşmeye dayanarak, ortak bir amaca ulaşmak için emek ve mallarını birleştirmesi olarak tanımlanmıştır. Adi ortaklıkların tüzel kişiliği olmadığı gibi kurumlar vergisi mükellefi olmaları da söz konusu değildir. İki veya daha fazla gelir veya kurumlar vergisi mükellefinin, adi ortaklık kurmak suretiyle faaliyet göstermeleri halinde, ortaklıktan elde ettikleri kârlar, hisseleri oranında gerçek kişilerin veya şirketlerin kazancına dahil edilerek vergilendirilecektir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

- Adi ortaklıkların gelir vergisi mükellefiyetleri olmaması ve ortaklarının şahısları adına gelir vergisi mükellefiyetleri bulunması nedeniyle, 5811 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden faydalanabilmeniz için, ortak olarak kendi adınıza beyanda bulunmanız gerekmektedir. Kendi adınıza beyan ettiğiniz tutarları, bilanço usulüne göre defter tutmanız durumunda fon hesabına alarak sermayeye eklemeniz, işletme hesabı esasına göre defter tutmanız durumunda defterlerinize kaydetmeniz gerekmekte olup defter tutulmaması durumunda ise kayıt şartı bulunmamaktadır.

- Katma değer vergisi ve vergi tevkifatı açısından adi ortaklıkların mükellefiyeti bulunduğundan, bahsi geçen vergilere ilişkin yapılacak olan tarhiyatlara ilgili olarak Kanunun mahsup hükümlerinden yararlanılabilmesi için, 5811 sayılı Kanun kapsamında **ortaklık adına** beyanda bulunulması gerekmektedir.

- 5811 sayılı Kanun kapsamında beyanda bulunma süresi 31/12/2009 tarihi itibarıyla bitmiş olduğundan bu tarihten sonra verilecek beyannamelerin kabul edilmesi ya da ortaklar adına verilen beyannamelerin düzeltilmesi ise söz konusu olmayacaktır.

Bilgi edinilmesinirica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026